

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona 50 fillér.
 — Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Rákóczi-utca 10 szám.
 Kéziratot vissza nem adunk.
 — Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —

Halottak napja.

Olyan jól illik az ős melankóliájához, hogy azoknak a millióknak is, akik már nincsenek, elérkeztünk a napjához. Minden melán leeső falevél, a borongó elmúlásra int. S csodálatos, talán az életküzdelmek megnehezülése okozza, hogy ma a halálfélelem ritka embert foglalkoztat. Ma már nincs szükségünk Plátónak azokra a bölcséleti fejtegetéseire, melyekkel Szokrates utolsó éjszakáját s a halálról való fejtegetéseit gloszálja. A XX. Század embe-re, ha valamit élt, elég megedzett arra, hogy ha nem áhitja, de ne félje a halált.

Hanem azért a temető ünnepe mégis szép. Időnként a satjóban felöltik valami nagyon rideg, nagyon kegyetlen disszonáns hang, mely hadat üzen a sírok kegyeletének és a virágokkal ékes temetőt leszállítja a hiúság vásárává. Igen rideg, igen kegyetlen okoskodás az ilyen. Mert lehet ugyan, hogy az a babérkoszoru, melyet aranylivrés inas emel le a bakon,

s a konvencionális kegyelet külső jeléül elhelyez a síron, érzés nélkül való cselekedet: de nézzétek azt az igaz bánatot, melynek őszi rózsából (az ősnek e szép, de illattalan virágából) való a koszoruja. Ha áttudnátok érezni a csordultig megtelt bánatos szívnél igaz érzését, ezért, a talán ritkább tiszta érzésért, megtudnátok bocsátani a másikért, a talmiért, azért a mi csak szokás, azért a mi csak hivalkodás.

Virágokkal ékes a temető. A kegyelet és a szeretet virágaival. Vajha milliók szívében foglalna helyet egy vágy, aminek ma a tüdőbetegekért küzdő egyesület ad kifejezést, hogy egy szál virággal kevesebb legyen a koszoruban s ennek az egyetlen szál virágnak árát ajánljuk föl a tüdőbetegek gyógyítására. Gondoljuk meg, hogy a mi temetőnkben is minden hatodik sírban tüdőbeteg halott nyugszik, olyan halott, akit meglehetett volna az életnek menteni, ha idejekorán neki való gyógyítóházban tudtuk volna őket elhelyezni, gyógyítani.

A gyöngéd, a poetikus gondolatot meg kell érteni. A temetőnek ékessé-

ge nem lesz ezzel kisebb, de a keserű könnyekből kevesebb lesz. — És nincs nagyobb boldogság, mint a szenvedés, a bánat könnyeit letörölni. Vajjon ha egész jelentősége szerint megértené a társadalom, mily nagy, mily szép tettekre van most alkalma.

Halottak napja. Valjon nem tettük-e sirba e napokban olyan nemzeti vágyakat is, melyek eddig ha sejtelemben, ha az ábrándok világában, ha a távol reményben, de mégis éltek? Nem tettük sirba. Csak az ember hall meg aki egy nemzettest tagozatában az eszméket hirdeti. Az eszme az mindig él, nem lehet sirba tenni. Nemzeti eszméknek csak a századokban változó napfelfogás lehet megváltoztatója, de változott formában is előtör az eszme mindig, ha általánosan az emberiség közjává szolgál. Szóljon ez a kis kitérés azoknak, akik a közélet felleges egét vizsgálják s szívében a halottak napi melankólia hinti hangulatát.

Mennyi igaz szív sirja ki magát most ez időben! S a méla emlékezés hányak hoz szívébe enyhületet? Az bizonyos, hogy a halál a legdemok-

Ha meghalok.

Ha meghalok majd — szinte látom —
 Csöndes lesz kis legény tanyám.
 Nincs szeretőm, nincs barátom,
 Ki könyvet hullatna reám.

És mondják szerte majd a házban
 A férfiak s az asszonyok:
 Odafönn a padlászobában
 A szegény versiró — halott.

Cikket is írnak itt ott:
 Nyomorgott és dalokat írt —
 S a szobaasszony majd kisöpri
 A sok, telefirkált papírt.

Ahol ösmertek mondogatják:
 No, most már megnyugszik szegény,
 Hisz' annyi dőre vágyat álmot?
 Hordott a szíve rejtekén.

... S a lány, akihez eldaloltam
 Annyi forró szerelmi dalt
 Egy pillanatra elmélázik
 Sőt, talán még föl is sóhaj.

A koporsóm után se jön majd
 Senki busongva, könnyezőn,
 Ha csak nem néhány fejcsóváló —
 Hoppon maradt hitelezőm.

Valaki fog sajnálni mégis —
 Az én hűséges kis kutyám,
 Érti szegény majd, hogy még rosszabb
 Sorja lesz neki ezután.

Farkas Imre.

A mihályi-i fehér asszony.

A kapuvári plébánia barátságos ebéd-
 löjében fehér asztal mellett ült a társaság.
 Késvárosi esték egyhangú, végtelen sivatagá-

ban üdítő oázis a poharazás a szócsere.

Nyíltva volt az ablak, behallatszott az
 eső tompa zuhogása. A szőnfekete égen korom
 felhők robogtak keresztül s harci tornára
 keltek s kisalföld sárguló mezői felett. Néha-néha
 megvillant egy felegszem s lecsapó lángja
 sejtelmes kék fátyollal vonta be az arcokat.

Ilyenkor néma döbbenet ült a szívekre.
 Lázassan, de szorongva zakatol az agygepezet.
 A büszke, dacos ember, a föld királya
 félön roppan össze a láthatatlan hatalom
 előtt. Megmagyarázhatatlan mágneses erő
 huzza a gondolatot a misztikus dolgok világába,
 életre kelnek, felujlnak régi, százados
 mesék szellemekről, kísértetjárásokról, látomásokról.

— „Nekem is volt már dolgom a kísértettel,”
 szólt most az asztalfőn ülő pré-

Vásznak, Szepességi asztalneműek.	Női confectió Szörmeáruk.	Blusbársonyok, Divatpargetok.	Selymek, Double és angol ruhakelmék	Tricot és Jägeralsóruhák	Nyakkendő ujdonságok	Gazdasági takarók és lópokróccok.
	DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.					
	Gallérok és kézelők	Ágyterítők, Szőnyegek, Függönyök.	Kész férfi és női fehérneműek	Esőernyők, Sár cipők, Zsebkendők.	Vállkendő ujdonságok.	

ratikusabb intézmény, legjobban hirdeti, hogy egyenlők vagyunk: biboros trónon, a nyomor tanyáján egyaránt megjelenik a kaszás, aki egyszerre véget vet a szenvedésnek, a gyönyörnek, élve és keserve. Neki csak egy szava van fuit:

Halottak napja lesz e héten, de még minket, akik bolyongva járunk „a földi téreken”, az élet hív. Hagyjuk legtisztább kegyeletünk érzését kint a temetőben, annál a sírnál, amely szereteteinket takarja és jöjjünk ki a temetőből az élet kedvével, hogy betöltve hivatásunkat, majdan átadjuk helyünket azoknak, akik a nyomunkba lépnek.

Nyílt levél

Somogyvármegye közigazgatási bizottságának tagjához!

Ez év tavaszán a szigetvári járás főbíráját ezen lapok hasábjain megtámadta a „*Sebesen hajtó főbíró, megkorbácsolt egy gyermeket*” cím alatt megjelent közlemény. — Ezen cikk tartalmát a főbíró letagadta. — Erre a „*Somogyi Napló*” és ezen lap hasábjain megjelent több cikk, mely a főszolgabíró nyíltan hasugsággal vádolta és azon kérdést vetik fel: vajjon egy oly egyén, aki oly tényeket követ el, mint aminőkkel a cikkek őt vádolják, betölthet-e egy oly díszes állást, mint a főbíró?

Ezen hírlapi támadás oly erős volt, ez annyira érintette a megtámadott köztisztviselői minőségét, oly árnyat vetett az egész vármegyei tisztviselői karra: hogy a közigazgatási bizottság is foglalkozott az ügygel, két ízben is. — Mikor azonban az alispán ur azon felvilágosításokat adta, hogy utasításra a főszolgabíró a cikkek szerzői ellen a sajtópert megindította: Önök azon helyes álláspontot foglalták el: hogy meg

kell várni a sajtóperek eredményét. Mert az esküdtbiróság van hivatva dönteni a felett, vajjon a cikk tartalma való-e vagy sem, ő van hivatva a vármegye megtámadott köztisztviselőjét rehabilitálni.

A sajtóperek közül az első letárgyalták. — Ennek a köztisztviselőre oly súlyos eredménye ismeretes. — Azonban az is érthető, hogy ezen sajtóper ilyen befejezte után, Önök még mindig a várakozás álláspontján vannak. Mert hiszen az igazán súlyos vádakat tartalmazó, és főleg a köztisztviselőt támadó cikkek miatt indított sajtóperek tárgyalva még nem lettek.

Tudják-e azonban Önök azt, hogy a megtámadott főszolgabíró ezen még le nem tárgyalt sajtóperben minő álláspontot foglalt el?

Az első sajtóper befejezte után, a kir. ügyész a második sajtóperben a vádat eljuttatta, és a főbíró lett a vád képviselője és átvételére felhiva. És a sértett főbíró?

A főbíró a vádakat tekintve, hogy a vád tárgyává tett cselekmény nem köztisztviselő ellen lett elkövetve csak részben tette magáévá, és az ügyet is kéri az esküdtbiróságtól elvonni.

Jogilag helyes-e a főszolgabíró kérelme nem tudom, nem kutatom. De kérdem:

A közigazgatási bizottság helyesléssel adott alispáni utasítással megegyező-e, hogy a főszolgabíró ekként csak magán becsületét keresi. A köztisztviselői állás makulátlan tiszta fényét és az ezen ejtett foltot pedig elejti?

A főbíró, mint magán egyén lett-e csak megsértve akkor, midőn őt a cikkek nyíltan a főszolgabírói állás betöltésére alkalmatlannak minősítik, azért mert nyilvánosan hazudott, nyilvánosan verekedett, részegeskedett, basáskodott stb. stb.?

Elégtételt kap-e a főszolgabírói állás, a megyei tisztviselői kar, meg a vármegye akkor, ha csak azért lesz a cikkek szerzője felelősségre vonva, mert magán egyént sértett meg?

Tisztázva lesz-e a cikkben felhozott vádak valódisága vagy valótlansága akkor, ha ezen kérdés eldöntése az illetékes esküdtbiróságtól elvonatnék?

Amint eddig helyes álláspontot foglaltak el a közigazgatási bizottság tagjai ez ügyben, további döntéseket és elfoglalandó álláspontjukat is figyelemmel várja a közönség.

Hazafias üdvözléssel

Egy megyebizottsági tag.

A képviselőház ülése.

Budapest október 27.

Berzeviczy Albert fél tizenegy órakor nyitotta meg az ülést és beterjesztett több fölratot, melyet a kérvényi bizottsághoz kér utasítani.

Kun Béla ellenindítványt nyújt be.

Elnök jelenti, hogy a honvédelmi miniszter akar beszélni.

Hasay Samu bemutatja a mult évről szóló katonai jelentéseket, az intézetek tanulóinak a magyar nyelvben való haladásáról tett jelentést, majd a tiszti áthelyezésekről.

Kovácsy Kálmán (Kossuth-párti) a véderőjavaslatról beszél, nem fogadja el, határozati javaslatot nyújt be. Az ülés ezzel véget ért.

Andrássy a békéről.

Budapest, október 28.

Andrássy Gyula gróf ma kijelentette, hogy a véderőjavaslat és a választójog között nem lehet jünktimot kötni. A választójogot külön kell tárgyalni.

Ma Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf és Deésy Zoltánnal tárgyaltak. Berzeviczy Albert szombaton délelőtt Justh Gyulával tárgyalt.

post s markáns férfias arcán komolyakra váltak a vonások.

Összetelődtek a székek. Minden tekintet reá tapadt.

— Esperes koromban történt. Fagyos februári idő volt. Mint püspöki biztos a plébániákat inspiciáltam s estére kelve szivesen fogadtam a mihályi-i kastély urának, Döry kamarásnak meghívását vacsorára, mielőtt mára. A kastélyt ismerhetik valamennyien. Ott fekszik a falu közepén a Rába és a győri országút derékszéjében. Régi, ódon épület. Vén falai századokat láttak, nemzedékeket szültek és temettek el. Valamikor Ugrin győri püspöké volt, aki a Mohi pusztán halt hősi halált. Az ő uradalmához tartozott két vármegye földje, Sárvártól Kapuvárig.

— Hogyan került a Döryék kezére a birtok? — érdeklődött egy fiatal ember, aki kettőszótt figyelemmel hallgatta a beszélőt.

— Nagy sora van annak — felelte a prépost. Egész his történelem. II. Endre király megengedte Ugrinnak, hogy az ősi Kisfaludy családnak egyik tagját örökbe fogadja. Az adományozó oklevél most is megvan. Kisfaludy Árpád Belánál, magam is láttam.

— Tehát amint mondtam a Kisfaludyaké lett Mihályi a püspök halála után.

A XVII. század felé azután zálogos birtokba vették a Niczky grófok, majd körülbelül két emberöltő mulásával a szőregyi Horváthok, Békássyak, Barthodeiszkyek, Fiatok, Döryek összeházasodása folytán jutott mostani tulajdonosra kezére.

— De hát sok volna elmesélni mindent. Nem is tartozik a mesémhez, csak mint érdekességet emlittem, a kastély emeletes épület volt, négy bástyaszzerű toronnyal a sarkokon s azt hiszem Vak Botlyán generális uramnak is dolga lehetett vele, mikortájt erre járt. A négy bástya közül kettőt lebontottak, mert a kastélyt meghosszabbították, de a másik kettő épségben van most is. Még a löresek is úgy bámulnak az arra vetődőkre, mint valamikor régen, Endre királyunk korában.

— Amint mondtam elfogadtam Döryék meghívását. Kedves társaság volt együtt. Bornemissza bárók és mások. Pompás hangulatban multak az órák. Vacsora után brittge-t játszottunk, majd elő került a sakk, az én kedves szórakozásom, s mire az utolsó matt is elhangzott, ójfélután kettőre járt az

idő.

— Elkövetkezünk, s nyugvóra tértünk. Sok lévén a vendég, a szobák mind levoltak foglalva. Egy maradt csak üres, mely a hátsó toronyra nyílt. Azt rendestek be számomra. Mikor beléptem a modern butorozatu elegáns szobába, már vigan égett a kandalló. Kellemes meleg áradt szét a levegőben, de tudva azt, hogy az ilyen hébe-hóba fűtött szoba gyorsan kihűll, takarók fölé tettem könnyű bundámat is.

Lefeküdtem. Előbb azonban bezártam az ajtókat, a folyosóra nyílt is, meg a toronyhoz vezetőt is. Nem azért mintha félnek. De szó ami szó, nem szeretem az éjszakai meglepetéseket. Elfújtam a gyertyát. Kissé nehezen ment a dolog, mert a fagyos februári szél beüvitett a kandallóba, s altatódal helyett harci indulókat dudorászott fülembe. Nem vagyok poéta, hát nem érzem szólnak a fantáziámat. Sok ember elfogódnék talán arra a gondolatra, hogy ő most egyedül van egy százados, ódon várkastély romantikus, misztikus esőndjében, távol a lakott szobáktól, a viharvert bástya tövében. Nekem helyén van a szívem, meg a lelkiismeretem s én bizony olyan kényelmesen

Az olasz török háború.

Benghazi október 28.

Benhaziban az okkupációs csapatokat a partraszállás alkalmával a török sereg hevesen megtámadta. Az olasz hadihajók nem tudtak kárt tenni a törökökben, mert nagy távolságból bombázták Benghazit. Az olasz csapat egyharmada holtan maradt a csataterén: 400 olasz halt meg.

H I R E K.

— **Meggyegytülés.** Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága november hó 6-án Kaposváron a vármegye székházának gyűléstermében tartja évnegyedes közgyűlést, melynek tárgyszorozata 139 pontból áll. A közgyűlés kezdete d. e. 9 órakor.

— **A kaposvári esküdtbíróóság elnökei.** A pécsi ítélőtábla elnöke a kaposvári törvényszéknél szervezett esküdtbíróóság elnökévé az 1912. év tartamára *Kisfaludy Akos*, helyettesévé pedig *Horvay Sándor* dr. táblai bírói címmel és jelleggel fölruházott törvényszéki bírákat jelölte ki.

— **Litánia a temetőben.** Mindenszentek napján a turbéki temetőben este fél 6 órakor szent beszéd és litánia lesz, melyet *Fehérváry Ferenc* káplán mond. — (Halottak napján a mise reggel 8 órakor lesz.)

— **A jegyzői árvaház sorsjátékának huzása megvolt.** A jegyzői árvaház javára rendezett sorsjáték huzása már megtörtént, — akik ily sorsjegyet vettek, — az eredményt megtudhatják Szigetváron *Vargha Sándor* főjegyzőnél, akihez a hiteles lajstrom jegyzéke már megérkezett.

— **Az üstökös.** Pár nap óta hajnaltájban jól látható a hosszú csóváju *Brooks* fele üstökös, amelyet *Fényi* páter a jezsuiták csillagvizsgálójából figyel meg. *Fényi* dr. szerint az üstökös most már reggel felöt óra táján az égbolt keleti részén látható, jóval halaványabban, mint eddig. Az üstökös hamarosan nap-közébe jut, fénye erősödni fog és a hónap végéig látható marad.

éreztem magam, mintha csak otthon volnék az én kapuvári megszokott tanyámban. Éppen a másnapi teendőim motoszálltak a fejemben, mikor hangos dőrejjel felpattant a toronynak ajtaja.

A hallgatóság szivverése megállott a pillanatban. Nyomasztó csend támadt a szobában, majd tovább folytatta a prépost elbeszélését.

— Felpattant az ajtó, s amint a kandalló szunyadó lángja oda világított, láttam hogy egy sápadt szenvedő arcú, fehérruhás nő lép be rajta, s nesztelen járással ágyam felé tart.

Felugrottam, gyertyát gyújtottam. Az ajtó tárva nyitva de a szobába sehol senki. Kiléptem a toronyszobába. Női holmik, ruhadarabok, kosarak heverték benne zagyva összevisszaságban. Bezártam az ajtót, s aludni próbáltam. Ott a hideg takaró alatt azután nagyot mosolyogtam az én víziómon, mindent a bundám nyomásának tulajdonítva.

— **A dohánybevéltás határideje.** A somogy megyei dohánybevéltő állomásokon *Barcsen* január 2-től február 27-ig, *Nagyatádon* január 2-től február 8-ig váltják be a termelt dohányt.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A szigetvári atletikai klub alapszabályait a belügyminiszter a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **Gyűjtés a József kir. hereeg szanatórium részére.** Mint már évek óta, úgy az idén is ezen emberbaráti célra nálunk. Mindenszentek napján a gyűjtést mindkét temető kapujánál a Négyelet tagjai eszközlik. — Ezután is felhívjuk a közönséget a jótékony célra való adakozásra.

— **Meghívó.** A kaposvári atletikai klub november 4-én este fél 9 órakor Kaposváron a Turul szálló disztermében táncos egybekötött *Művész-estélyt* rendez.

— **Lopás.** A mozsói csendőröknek panaszolta özv. *Schäffer* Kálmánné domolosi földbirtokosnő, hogy kerekas kutjaról 12 méter hosszú kötellet ismeretlen tettesek levágtak és elloptak. A csendőrség nyomoz, de még eddig eredmény nincs.

— **Becsapott marhakereskedő.** Érdekes esetről ad hírt tudósítónk, amelyből kiderül, hogy nem csak a mi Rosenberg Nácinkat csapják be néha, néha, de a barcsit is, mert tudniillik, *Barcsen* is van egy *Rosenberg Ignác* marhakereskedő, akárcsak Szigetváron. Tehát a jelen esetben a barcsi a kárvallott. Ugyanis *Kovácsévics Pál* felsőszentmártoni lakos elment *Rosenberg*hez és négy ökröt megvételre kínálta neki. Az alku csakhamar megvolt és a kereskedő látatlanul 68 fillérért kilogrammonként megvette az ökröket s husz korona foglalót is adott *Kovácsévics*nek. — Két nap múlva azonban amidőn *Rosenberg* megjelent Szentmártonban, hogy az ökröket elhajtassa, nagyot bámult, mert az eladónak nem, hogy négy, — de soha még egyetlenegy ökre sem volt — s azt mondta a furfangos paraszt, hogy annak idején nagy szüksége volt a 20 koronára és miután másként pénzt szerezni nem tudott, hát kigondolta ezt az eladási históriát aminek *Rosenberg* fel is ült. Mint tudjuk, ezen család vétségeért *Kovácsévics* a büntető bíróság elé kerül.

Teltek multak a percek, s egyszerre újra, de hangosabb pattanással nyílik fel az ajtó. Most már nyugodtan maradtam, mert végére akartam járni a dolognak. Megint belépett a fehérruhás nő, s rám tekintett. Bánatos nézése a szívembe markolt. Lassan közeledett. Hófehér ruhájának fodra megsuhan a szőnyegen. Egyenesen felém tartott. Odaült ágyam szélére, rám borult, görcsös, fuldokló, szivetrázó zokogással.

Megfagyott bennem a vér. Eltasztottam magamtól, s gyertyát gyújtottam. Mikor a sárgafény tovaűzte, megtűszerezte a paraszok gyér világát, újra nem volt körülöttem senki. Csak az ajtó csikorgó szárnya sejtette, hogy volt, jött itt valaki . . .

A beszélő elhallgatott. Éjfél ütött az óra. Künn a vihar már elült, csak a szellő járt-kelt a fák között, regélve, régi legendás történetet mohos várfalakról, kihült porladó szivekről . . . s egy szépséges, nyugtalan, álmatlan halotról, a mihályi-fehér asszonyról.

— **Közfürdő létesítése.** Már évek óta és számtalanszor foglalkoztunk a lapok hasábjain azzal az ügyvel, hogy mennyire közszükségletet képezne egy fürdő létesítése nálunk. Sajnos azonban mindezekig írott malaszt és a pusztában elhangzó szó volt a mi kiáltásunk, mert különféle dolgokon mult, hogy a fürdő még máig sem volt létrehozható. — Most azonban örömmel értesülünk arról, hogy akadt egy élelmes ember, *Tichy* Aladár pécsi vállalkozó személyében, ki többek felkérésére folytan kérvényt adott be a községhez, vajjon hajlandó volna-e az általa Szigetváron létesítendő gőz-, kád- és népfürdő részére az ártézi kut fölösleges vizét díjmentesen átengedni. Mi részünkről, és a nagy közönség nevében is örömmel üdvözljük ezen életrevaló, közlisztasági és közegészségügyi szempontból roppant fontos vállalatot — s reméljük és hisszük, hogy a képviselőtestület nem lesz szűkkeblű és nem fog elzárkózni az elől, hogy az eddig amugy is az árokba kifolyó fölösleges vizet ezen jótékony intézmény céljára díjmentesen átengedi.

— **A „Szigetvári Atletikai Klub” és a „Pécsi Torna Egylet” footballmérkőzése.** — Rég nem látott annyi embert a Rózsarét mint amennyi mult vasárnap gyűlt össze, hogy a „Szigetvári Atletikai Klub” és „Pécsi Tornagyulek” mérkőzését megszemlélje. A mérkőzés mindvégig érdekesítő volt. Az első félidőben változatos játék után a pécsiek vezető gölt érnek el, amit azonban a szigetváriak *Berkes* védhetetlen lövése által egyenlítetnek, az első félidő eredménye eldöntetlen. Szünet után rendkívül erős tempójú játék következik. Csatársorunk fáradhatatlanul dolgozik de a pécsiek védelme mindent ment; viszont a pécsi csatársor támadásaival sikerrel járnak (második félidő 0.4). Végeredmény 5:1 a pécsiek javára. A szigetváriak közül *Berkes*, *Fehér* a pécsiekében *Prüger* játszottak hasznosan. Itt említjük meg, hogy a „Szigetvári Atletikai Klub” némsokára a téli sport terén is megkezdte működését és e célra a helybeli polgári iskola tornatermének használatára vonatkozó engedélyt az illetékes helyen már megszerezte. Alkalmadtán erről még bővebben írunk.

— **Az időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint változékony felhős idő várható, lényegtelen hőváltozással és elvéve esővel. Déli hőmérséklet 11 C.

— **Hizlalt kacsák a vankosban.** Nő de ilyet sem hallott még egy hamar senki ugye bár? Mert azt tudjuk, hogy a ludtollat vankosba, párnába szokták tenni, de hogy valaki hizlalt kacsákat varrjon az ágyneműjébe, ezt még mi sem hallottuk, — pedig ez megtörtént és nem is Pettenden, vagy Basalban, hanem Szigetváron. Az eset ez: *Herke* János helybeli lakos panaszt emelt a csendőrségnél, hogy az udvarán lévő kotrechből négy darab hizlalt kacsáját ellopták. A nyomozás folytán kiderült, hogy a lopást a Herkéékkel egyházban lakó *Fehér* Teréz napszámosnő követte el, kinél a házkutatás alkalmával mind a négy kacsát leölvé tollastól a vankosba, és párnába a toll közé bevarrva találtak meg a csendőrök. *Fehér* Teréz a lopást beismerte és bevallotta, hogy egyik estén 10—11 óra táján követte el, midőn már Herkéék aludni tértek. A kacsát tolvaj asszonyt följelentették a bíróságnál.

— **Orvtámadás.** Radics Ferenc tótszentgyörgyi lakost mesgyerongálásért jelentette föl a bíróságnál szomszédja Káro József felső. A tárgyalás alkalmával Radics a pert elvesztette s emiatti elkeseredésében az nap délután amint Káro feleségével és fiával gyanútlanul haladt hazafelé, az uton őt Radics hátulról megtámadta, botjával fejbe verte és a beszerzett orvosi láttelelet szerint 20 nap alatt gyógyuló súlyos testi sértést követelt el.

— **Szigetvári ügyek a megyegyűlésen.** A novemberi megyegyűlésen a következő szigetvári ügyek tárgyaltnak: (30 pont.) Szigetvári közoktórház 1910 évi gazdálkodása feleslegének felhasználása. (68.) A községi óvónő fizetésének felemelése. (74.) Határozat a tűzoltó testület tagjainak közmunka alól felmentése tárgyában. (80.) Szigetvár felebezett határozata a község ház építésénél letelet biztosítékok visszaadása tárgyában. (129) A szigetvári lóvágóhid ügye.

— **Színházi jelentés.** Mint értesülünk, Halász Alfréd szinigazgató a jövő hónap első felében jól szervezett szintársulataival városunkba érkezik s Lehár Ferencz „Csigányszerlem” című kitűnő operettjével kezdi meg előadásainak sorozatát. S a következő műsört igéri a közönségnek ugymint: Ártatlan Zauzai, Kis gróf, Suzette, Sárga lilium, Balkáni hereegnő, Bolond, Boszorkányvár, Ezred apja, Kormánybiztos, Falu, Sasfók, Hölgyek öröme, Millió, Édes öregem, Narancsvirág, Eleven ördög, Babuska, Király házasság, Rivalda, Rejtélyes ember, Karenin Anna, stb.

A társulat névsora a következő: Nők. Thurzó Margit primadonna, Dinyésy Kató szubrette, Kertész Etel koloratur énekesnő, Balázs Ilonka drámai szende, Kiss Tusi operette énekesnő, Veres Eszti énekes naiva, Koltay Juliska vigjáték színésznő, Lányi Szidi anya, Verbóczy Emilia operette comika, Koltay Lola Havas Ida segéd színésznő, 5 kardaloknő. Férfiak. Ágotay Ferenc buffo Halász Alfréd jellemszínész, Bognár János apa, Iványi Jenő bariiton, Galletta Ferenc énekes bonvivant, Matányi Antal operette komikus, Bartók Endre szalon színész, Keresztes Sándor tenorista, Cser Gyula szerelmes, Méssáros Dezső Kun Dezső segéd színészek, 5 kardalok. Műszaki személyzet. Halász Alfréd igazgató-főrendező, Szigeti Miklós titkár, Ágotay Ferenc Bognár János rendezők, Lengyel József sugó, Ligeti Géza karmester, Paulinszky József díszmester 2 segéddel, Vilcsék Ádám kellekes 1 segéddel.

A bérlet gyűjtést Szigeti Miklós titkár végzi, ki a pénzfelvéttel is megvan bízva. Bérlet szelvények 15 drb. ára 30 kor. 80 fillér. A szelvények kivéve jutalomjátékokra és vendégszereplésre, bármely előadásra érvényesek.

— **Tenyésmének megvizsgálása.** A magántulajdoni képező tenyésmének bizottsági megvizsgálása Szigetváron december 18-án délelőtt 10 órakor, Barcsa pedig 19-én délelőtt 9 órakor lesz.

— **A világhírű Yes amerikai porcellán Poudre és összes kosmetikai cikkek továbbá a világhírű Grand Fayence Crème és szappanok** Szigetvár és vidéke részére az egyedüli elárúsítója: **Kozáry Ede** papirkereskedő.

— **Korcsmal verekedés.** A napokban történt Oppermann Mihály lakóesai korcsmáros helyiségében, hogy az ott idogáló Veriga József 59 éves földmivest Jelics György szóváltásból kifolyólag a szoba padlóján hanyat lökte és a nála levő bottal alaposan elverte. Sértett e miatt panaszt emelt a büntető bíróságnál.

A közönség köréből.

Az alábbi vallás ügyi közérdekű cikket küldték be közlés végett a hét folyamán lapunknak, melynek imre készséggel helyt adunk:

Tekintetes Szerkesztő ur! Igen kérjük legyen szíves becses lapjában e következő kérelmet közzétenni.

Kérem a szigetvári Katholikus hívőkhöz!

A szigetvári szent Ferenc-rendiek templomában az orgona teljesen elromlott és a zárda nincs abban a helyzetben, hogy ezen nagyobb összeget igénylő javítási költséget fedezhetné. Ebből folyólag az elromlott orgona javítási költségei tehát csakis könyöradományok gyűjtése által volna összehozható. Kérjük tehát a nemes szívű ajtatos hívőket, hogy könyöradományaikat a teplomba kitett perselybe juttatni sziveskednének, hogy jószívű adományaik által lehetővé tennék a zenés Isteni tiszteletek mielőbbi megtarthatását.

tisztelettel
Több Kath. hívő.

Különfélék.

— **Vas és szénbányászat.** Érdekes az a statisztika, hogy a földből mennyi szenet és vasat bányásznak ki. — Ugy látszik, hogy egyelőre még messze van az az idő, a mikor kimerülnek a szén és a vasbányák. — 1910. évben 1152 millió tonna szenet bányáztak, az előbbi évhez viszonyítva. 1910-ben 42 millió tonnával többet mint 1909-ben.

Legtöbb esik ebből az Egyesült Államokra, ahol mintegy 40 százalékát az egésznek nyerték. A kokszttermelés 1909-ben 91 millió tonna volt, amiből az Egyesült Államokra 35.5 millió tonna esik. — A német bányáipar termelése a múlt évben 2008 millió márkára rugott.

A nyersvas termelés a múlt évben 67 millió tonnára rugott. Legtöbbet ebből is Amerikában, Nagybritanniában és Németországban nyerték.

— **A nap sugarainak felhasználása.** Ma már tisztán áll a tudományban, hogy a nap sugarai mérhetetlen mennyiségű kémiai energiát tartalmaznak és igen foglalkoztatja a természettudósokat a nap energiájának felhasználása. Szembetűnő ez a nagy erő a fényképészetben, a gyógyászatban. Egy ideig a nap sugarait nagy gömbtükrökkel akarták fel fogni. A készülék azonban túlköltséges volt. Tenyleg el is érték annyi eredményt, hogy gép tudtak hajtani a nap melege által fejlesztett gőzzel, de a szerkezet költséges volt. Célszerűbb megoldás volt, a mikor a nap melegét hőszigetelő anyagba ágyazott vascsőrendszerrel fogták fel. A csöveken keresztülhajtott víz elpárologott és gőzgép hajtására alkalmas volt. — Ujabbán Sommerville-ben a nap energiájával elek-

tromos áramot fejlesztettek, a mivel villamos lámpákat világítottak. A kísérlet igen fényesen sikerült. Három estét át világítottak 30 wolfram lámpát. A nap energiáját fémplacikákkal fogták fel. — Egyelőre ez az eljárás is költséges, de bizonyosság arra, hogy az eszme életképes.

Apró komédiák.

Képviseleválasztáson.

- Szavazott e már sógor?
- Én igen.
- Kire?
- A kormánypártra.
- Mennyiért?
- Husz forintért. Hát keed?
- Én nem adtam el az elvemet.
- Nem-e? Hát osztán miért nem?
- Mert csak öt forintot akartak érte adni.

A megtérített nazarénus.

A fehérasztalnál mesélte el a napokban egyik jó humorista barátunk az alábbi esetet, hogy miként térítették meg a lakodalmas háznál a nazarénus legényt a katolikus legények.

A falu legvagyonosabb polgáránál javában állt a lakodalom. Miután sok volt a násznép, hát két szobába mulattak a vendégek.

A belső szobában volt a helyi intelligencia; a plebános a patikárus, meg a jegyző s az értelmesebb gazdák. — A másik szobában egy nazarénus fiatal ember is volt mint vendég, akivel folyton kötekedtek a legények, — de ő természetesen mindezt békével tűrte. — Egyszer azonban beállit egy legény a belső szobába s így szól a plebánoshoz:

— Plebános uram, megtérítjük a nazarénust.

— Jól van fiam, csak térítésért — szól a plebános és tovább alszolt a partnereivel.

Egyszerre csak nagy lármá kerekedik a másik szobába, mert a szegény nazarénust annyire feldühösítették, hogy fölkapott egy szódásüveget, és káromkodva vágta az egyik kötekedő fejéhez.

Most aztán nagy örömmel, lelkendezve szaladtak be a plebánoshoz a legények s tele torokkal kiabáltak:

— Plebános ur — plebános ur! megtérítettük a nazarénust, mert már úgy káromkodik mint a jégeső.

Az ügyvédnél.

A napokban történt, hogy egy vidéki atyafi beállit egyik keresett fiskálisunkhoz és szépen elmondja esetét az ügyvédnek, aztán kérdi:

— Hát fölállalja-e a tekintetős ur, de ugy, hogy biztosan megnyerjem a pört, mert másképpen nem fizetek egy vasat sem.

— Ezt biztosan megnyerem, hát vállalom, — szól az ügyvéd.

— Nő, akkor aggyon Isten jócákát, nem pörök.

— Hát aztán miért nem Mihály bácsi?

— Mert én az ellenpörösöm dógát mondtam el magának, hát azért.

Rettenetes sietés.

A napokban történt, hogy a vasutállomásra berohan egy atyafi, de nagyon sietett, mert a vonat már beérkezett az állomásra.

— Kérek egy jegyet.

— Hova? Kérde a pénztáros.

— Ide a markomba na! de siessen mert indul a vonat.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt kösöltöket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Bucsuzás.

Miután az idő rövidege miatt jó barátaim és ismerőseimtől személyesen bucsút nem vehettem, ennél fogva úgy nekik, mint a postát igénybevevő t. közönségnek, ez uton mondok szívélyes istenhózzádot!

Gartner Károly

m. kir. posta és táv. felügyelő.

Közgazdaság.**□ Tarló buktatás és őszi mély szántás.**

A magyar gazda csak nem akarja elhinni, hogy a tarló buktatás, meg az őszi mély szántás milyen nagy termésfokozó hatással van, sőt némely vidéken annyira meg van győződve a nép ennek káros hatásáról, hogy egy nemrégben megajtott vidéki utam alkalmával éppen jelen voltam, mikor a család-egyesület arra kérte a birtokost, hogy a nekik kiosztandó kapás földet hagyja tavaszig tarlóban.

Ugyanezen utazásom alkalmával azonban egy másik tapasztalatot is szereztem, amelyet nem mulaszthatok el gazdatársaimmal közölni, hátha okulni fognak abból.

Két közvetlen egymás mellett fekvő alföldi gazdaságról van szó, melyeket már régebben ismerek. — Mindkettő sik fekvésű, teljesen egyenlő minőségű talajjal, de egymástól lényegesen eltérő gazdálkodási módokkal. A csapadék viszonyok kellekett, hogy egyformák legyenek a két aránylag nem nagy birtoktösten, mert hiszen közvetlen szomszédok. Mégis az egyiknek buzatermése kat. holdankint 1165 kg. a másiké pedig csak 550 kg volt.

Ezen nagy terméskülömböséget tehát nem a talaj eltérő minősége, nem a csapadékbani különbség okozta. A nagytermést adó gazdaság már 10 év óta mindjárt aratás után lebuktatja a tarlót, őszié alá 150 kiló szuperfoszfátot alkalmaz évről-évre, tavaszik alá minden földjét még összel 9—10 hüvelyk mélyen leszántja s a buza előtti növény alá minden harmadik évben istállótrágyát ad.

A kisebb termést adó gazdaság tarlóhántást sohasem eszközöl, szuperfoszfátot

nem alkalmaz, őszi mély szántást nem végez, istállótrágyát is csak minden 6—8-ik évben alkalmaz.

A különbség oka tehát a tarlóhántásban, az őszi mély szántásban s az őszié alá rendszeresen alkalmazott szuperfoszfátban található fel, amely rendszeres munkálatokat azután bőszegesen meg is fizet a 615 kg. terméskülömböslet, amely a mai árak szerint sokkal több bevételt jelent kat. holdanként, semmibe sem számítva a nagyobb szalmatermést, ami pedig ma ugyancsak nem kicsinylendő értékkülömbösletet jelent.

A tarlóhántásnak és az őszi mély szántásnak roppant nagy jelentősége és fontossága van. — A gyomot irtja, a talajt porhanyítja, érleli, a nedvességet oly nagy mérvben conserválja a talajban, hogy az ilyen talajba került vetéseket a szárazság sem teheti tönkre s nyújt mindenestre annyi nedvességet amennyi a szuperfoszfát foszforsav tartalmának feloldására szükséges s így nem fordulhat elő, hogy a szuperfoszfát az ilyen talajban nagy termésfokozó hatását bizonyosan ki ne fejtsse. Termésátlagunk fokozása céljából tehát okvetlenül alkalmazunk tarlóhántást és őszi mély szántást.

Szerkesztői üzenetek.

A. K. Budapest. Köszönettel közöljük.

R—r. Helyben. Remekül megírt szép cikkét, a legnagyobb sajnálatunkra azért nem közölhetjük, mert már hasonló tartalmu vezető cikkünk ki volt szedve, sőt nyomva is. Méltóztatik ugyebár belátni, hogy két majdnem egyforma tartalmu cikk nem jelenhetik meg. — Másodsorban az írónak meglehet az a joga, hogy az olvasó előtt eltitkolja kilétét, de a szerkesztőség előtt nem. — Nekünk mégis csak tudnunk kell, hogy ki ír lapunkban? — Kéziratát megőrizzük — s egyuttal arra kérjük, hogy esetleg más alkalommal sziveskedjék lapunkat fölkeresni s mi szivesen helyt adunk cikkének.

Megyebizottsági tag. Beküldött cikkét a mai számban közöljük.

P. S. Forduljon hozzá levélben, a tudott címen.

N. Margit. Az ön haragja teljesen jogos és női hiúságának tartozik azzal, hogy ne álljon szóba vele. — A lapot a kívánt címekre elküldöttük.

Előfizető. Olyan nevű belső dolgozótársunk nincsen.

Hű olvasó. A szerkesztőség csak a saját közleményeiért vállal felelősséget.

V. Lajos. Cikkét nem közöljük, mert nagyon rosszul van megírva.

S. L. B. K. Sorsjegyeik nem nyertek.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fla gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1911. október 27-én.

Buza	—	K 10,90	—
Rozs	—	. 9.20	—
Árpa	—	. 8.20	—
Zab	—	. 8.50	—
Tengeri csöves	—	. 5.—	—
Bükköny	—	. 7.—	—
Bab	—	. 13.—	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

		Mai árak
Buza októberre	—	11.92
Rozs októberre	—	10.41
Zab októberre	—	9.40
Tengeri májusra	—	8.58

Temetkezési egyleti tagok figyelmébe!**Nagyérdemű közönség!**

A „szigetvári temetkezési segélyező-egylet“ 1. év október hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlése azon határozatot hozta, hogy a ki 300 halott után befizetett, az mint fizető tag a fizetés alól felmenttetik és a fizető tagok után annak idején kapja a járulékot. Halála esetén pedig családja vagy örökösei.

Ennél fogva kérem azon tisztelt tagokat a kik 300 tag után befizettek, hogy tagkönyvecskéjüket hozzám láttatás véget sűrűsösen beadják.

Uj tagok bármikor fölvételre jelentkezhetnek.

Berkes József

a szigetvári temetkezési betegsegélyző egylet elnöke.

KÖHÖGÉS

rekedtseg es hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-fele pemetefü-cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk es határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név. I doboz ára 60 fillér mindenütt kapható.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsősorú

K 30000

CERES-DIJ-KIIRÁS

Azon célból, hogy a CERES-ételsirt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokulatlan előítéletből kifolyólag még nem használják azon kéréssel fordulunk hí vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsirral kísérletet tegyen? Milyen előnyei vannak ezen ételsirnak más ételsirral szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűztük k. a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K	1000 — K	1000	20 díj á K	100 — K	2000
10 díj á K	200 — K	2000	1000 díj á K	20 — K	20000
Összesen	K 3000		K 22.000		

Azon pályázók között, a kik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldtek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K	1000 — K	1000	5 nyeremény á K	200 — K	1000
2 nyeremény á K	500 — K	1000	20 nyeremény á K	100 — K	2000
			K 2000		K 3000

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kiterő díjak kiosztására céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30.000.—

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokból) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsirunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorsszámot kap és esáttal a sorsolásonál kétszörös, illetve többszörös esélye van.

A huzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. ur jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délután 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

Mezei egerek

irtásához legkitünőbb pusztítószer, a már eddig is mindenütt kitünően bevált

Phosphor labdacok

mindig friss állapotban, biztos hatással. Saját készítésű méreghez ajánlom legjobb **angol phosphort** rudakban.

Legjutányosabban kapható postán és vasuton

Dr. VAMOS ARTUR PÉCS, Városház

Rendeléshez hatósági engedély melléklendő.

Gőzmosóda és vegytisztító intézet Szigetváron.

Tisztelettel értesitem Szigetvár és környéke t. közönségét, hogy Szigetváron a Cindery-utcában a Krebsz-féle házban (a hid mellett) **fiók üzletet nyitottam**, ahol minden e szakba vágó dolgok mosását és vegytisztítását elvállalom — s a t. közönség leggyorsabb és legpontosabb kiszolgálásban fog részesülni.

Megbizottam **Krebsz Irén** kisasszony.

A t. közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Gaál János

Főület PÉCS Ferenciek-utcájában.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tisztítóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”

FORRAS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak **biztos óvszer** fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSCSODÁI GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR.

Cigarettafőzők!

Egyesüljete a cigaretta őriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis tőradéagot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-

hüvelyeket,

vagy „Ottomán“ (törökfej)

és „TIP-TOP“ aranyzopókás cigaretta papirt.

Makulaturapapiros eladó
a kiadóhivatalban.

UNION HORLOGERIE

NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG

BIEL GLASHÜTTEYS

Legjobb szerkezetű zseboráknak egyedüli elárúsi ohelye Szigetváron Barvárti Károly órásnál.

GENF